

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Per inimicitias illustratus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

LUNA. CAP. II.

EA enim tota lunaris est; cumq; nullum apud nationem eam numen vesaniore cultu habitum fuerit, quam Luna ipsa, in unius Lunæ honorem capre coluerunt. Nam ut taceam, quod ea dissecta multiplicem Lunæ ipsius effigiem, & quas Græci *gâris* nuncupant, omnes ostentat; sive ea curvata in cornua, sive æqua portione divisa, sive protuberet, sive quotidiana facie variâ sinuetur, nunc inmensa sit orbe pleno, ac repente nulla. Habet autem Capre hoc peculiare, quod Plutarchus 4 in Hesiodum Cœmentario tradit, ut revirescat & congerminet decedente paulatimq; deficiente Luna, contra autem inarescat adolescente, quasi ipsa pro alimento corpus exponat sum. Quamvis rem aliter acceperint Pelusiotæ, qui Capre profanum adeo exilium erant, ut cibum ejus pollutum esse crediderint: ideoq; in eis inferri vetuerint, propterea quod solum olerum omnium contra Lunæ aucta atq; damna vices minuendi & augendi habeat contrarias. Quod vero cibus tam acris tamq; vehemens in mensarum etiam delicias venerit, Socrates apud Xenophontem Philosophorum symposio, bellatorum vires acriter eam excitare dicit, & ejus esu vino commendationem augeri, ibidem legas. Laudat eam etiam quilibet ille est Apitius, quod ad omnia condimenta optima sit & idonea. Quamquam Morus ille Florentinus, cognomento Nobilis, parasitorum omnium, quot sunt, quotq; fuerunt, festivissimus, cum Caprus Pontificis Leonis X. cenis avidius appeti, trucidariq; in dignissime ferret, aspera declamatione contra oleris ejusmodi desitationem invehit solitus est, impios, impuros, intestabiles eos omnes dicitur atq; reprehendere, qui humanum corpus tam puro elementorum candore munditiaq; compatiuntur ab optimo maximo numine, dignitate facieq; sibi perquam simili sibi sibi factum, quod idem ipse rerum opifex spiritu afflasset suo flammisq; stellarum scintillis animasset, isti per spurcissimum caprum allive cibum, maleolenti, & usq; adeo foetido putore contaminare, facie tam sordida, tam profana polluerent, ipsius demum sanctioris animalis animam reddere diis hominibusq; abominabilem conmitterentur.

PROFANA. CAP. III.

Sed ut ad Egyptiacam nostram revertamur, alia insuper offertur causa, cur profanum hoc a quibusdam oculis haberetur: sed ea fabulosa, atq; ex vulgo sumpta, forsitan à calumniatoribus in ejus gentis institutionem excogitata. Adjunt enim cepis ideo non vesci Egyptios, quia Dictys Isidus alumnus, quum has in Nilivæ ripa enatis avellere conaretur, in amnem decidisset, extinctusque hac inde sit memoria colitæ cepus, ut olus id, quasi necis patræ causa, profanum haberetur. Alii rem in religionem convertentes, quod numen ultione ea se se improfanabile esse monstrant.

LACRYMÆ CAP. IV.

Id non omiserim, apud quosdam capelacrymarum hieroglyphicum fuisse, eaq; de causa imperatæ esse à Biante Philosopho Alyatti Regi cum ad amicitia suæ tractum amice benevoleq; accesserit, ut capre vesceretur. Ita enim tetricum ejus Philosophi dictum ferunt, *ἡδὴ ἀδύνατον ἄλλοθεν ἀπολαύσειν τὴν κεφαλήν*. Nā quod capre oculos acriter mordeant, lacrymasq; vel sola contumeliosa ceciant, omnibus exploratum: apteq; Columella lacrymosam eam vocat. Iam & Dionysius apud Aristophanem interrogatus, cur ita fieret, capre olfacere se respondit, & ea de causa Græcis dicitur, *ἡ κεφαλήν αὐτῆς ὀσφραίνεται*. Quod comedentes jubet oculos pupillas occludere. Dantur vero remedio contra caliginem oculorum, quod eam vel olfactu purgant.

PER INIMICITIAS ILLUSTRATUS. CAP. V.

Siquis vero velit quempiam indicare, qui ex inimicorum obtrectationibus & injuriis creverit, longeq; illustrior atq; potentior evaserit, quo adversaria magis vis in eum incubuerit, pro hieroglyphico surculum roseiflore præditum, emergentem e capre figurabit. Experimento siquidem comprobatum est, rosas violasq; juxta capre vel allium satas, fragrantiores fieri: ita unius fetorem ad alterius benevolentiam conferre. Tangit rem Plutarchus, ubi ea recenset commoda & utilitates, quas consequi possumus ex susceptis inimicitias fieri quippe nos vigilantiores ad vitia declinanda, & ad virtutem capeffendam ardentiores, atq; in his omnibus majori conatu laborare, ut quæ veram gloriam paritura sint, omni studio sollicitudineq; complectamur.

Xxxx 2

ALLIUM

Allium capre, inter
deos iure
vando ha-
bet Egi-
ptius. Plin.
lib. 19. c. 6.
De capre
lufotiarum
opinio.

Cur Egi-
ptii capre
non vesce-
rentur.

Horii enim
odor est la-
crymosus.
Plin lib 2.
Egypci
Alyatti
pau edite.
Plinius
dem l. 2. c. 5.

Inimicitias
per com-
moda.